

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA
POMOCY SPOŁECZNEJ
W BIELAWIE
ZA ROK 2017**

I. OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W BIELAWIE

1.1 Podstawowe akty prawne

Ośrodek Pomocy Społecznej mieści się w Bielawie przy ul. 3 Maja 20.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie realizuje zadania z zakresu:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1769 ze zm.);
2. ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1952 ze zm.);
3. ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 489 ze zm.);
4. ustawy z 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. 2017 poz. 2092 ze zm.);
5. ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U z 2017 poz. 1851 ze zm.);
6. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2016 poz. 1860);
7. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 ze zm.);
8. ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 2198 ze zm.);
9. ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 1390);
10. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2017 poz. 697 ze zm.);
11. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. 2017 poz. 882 ze zm.);
12. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 220 ze zm.);
13. ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 180);
14. ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778 ze zm.);
15. ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.);
16. ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.);
17. ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 902 ze zm.);
18. ustawa z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz.

1579 ze zm.);

19. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1257 ze zm.);

20. ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 456);

21. ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 155 ze zm.);

22. ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 682 ze zm.).

1.2 Misja Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie

Ośrodek został powołany do realizacji zadań pomocy społecznej i działa w oparciu o ustawę o pomocy społecznej i inne akty prawne komplementarne do niej. Misją ośrodka jest dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców miasta Bielawa i zapewnienia im pełnej integracji ze społeczeństwem. Misja ośrodka stanowi podstawę do podejmowania interdyscyplinarnych i długofalowych działań w sferze życia społecznego oraz wdrażania systemowych rozwiązań zmierzających do minimalizacji niesprzyjających życiu mieszkańców problemów i tworzeniu możliwości rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Naszą misją jest służenie profesjonalną, szanującą ludzką godność i skuteczną pomocą wszystkim mieszkańcom Bielawy. Życzliwość, spolegliwość oraz empatia to cechy, które przewodzą naszej pracy.

1.3 Podstawowe zadania pomocy społecznej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

1. przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
2. pracy socjalnej;
3. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
4. analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
5. realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
6. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zadania własne gminy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup

szczególnego ryzyka;

2. sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
10. praca socjalna;
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
13. dożywianie dzieci;
14. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
15. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
16. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
19. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
20. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
21. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

22. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
23. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
24. opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
25. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
26. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Zadania zlecone gminy:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
3. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom;
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

II. KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIELAWIE

Organizacja pracy Ośrodka opiera się na zasadach jednoosobowego kierownictwa, służbowego podporządkowania, podziału czynności i indywidualnej odpowiedzialności za realizację powierzonych zadań. Pracą Ośrodka kieruje Dyrektor. Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia pracowników socjalnych. Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej OPS zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników. W roku 2017 było zatrudnionych 15 pracowników socjalnych świadczących pomoc w formie pracy socjalnej i przeprowadzających wywiady środowiskowe. W Ośrodku w roku 2017 zatrudnionych było ogółem 40 pracowników

(z tego 2 osoby na długotrwałych zwolnieniach związanych z ciążą- umowy na zastępstwo), w tym

- Dział Księgowości; główny księgowy; starszy księgowy i pomoc administracyjna,
- Dział Organizacyjny; kierownik działu, 3 inspektorów, referent, informatyk,
- Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych; kierownik działu, 2 inspektorów, 3 referentów 3 pracowników administracyjnych,
- Dział Pomocy i Integracji Społecznej; kierownik działu któremu podlegają 3 zespoły:
  - a) Zespół ds. pomocy środowiskowej składa się z 8 pracowników socjalnych.
  - b) Zespół ds. Usług Opiekuńczych; koordynator zespołu który jest również pracownikiem socjalnym, 3 pracowników socjalnych. Zespół ten został utworzony w roku 2011 jako odpowiedź na potrzeby wynikające z faktu, że społeczeństwo starzeje się, zwiększa się liczba osób starszych, niepełnosprawnych wymagających wsparcia i pomocy w ramach usług opiekuńczych oraz pobytu w ośrodkach wsparcia i domach pomocy społecznej,
  - c) Zespół ds. Asysty Rodzinnej; koordynator zespołu który jest również pracownikiem socjalnym, 2 pracowników socjalnych, 3 asystentów rodziny, psycholog (1/2 etatu), Zespół ten został utworzony w roku 2013 zgodnie z zapisem art. 10 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do głównych zadań zespołu należy wsparcie i szeroko rozumiana praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

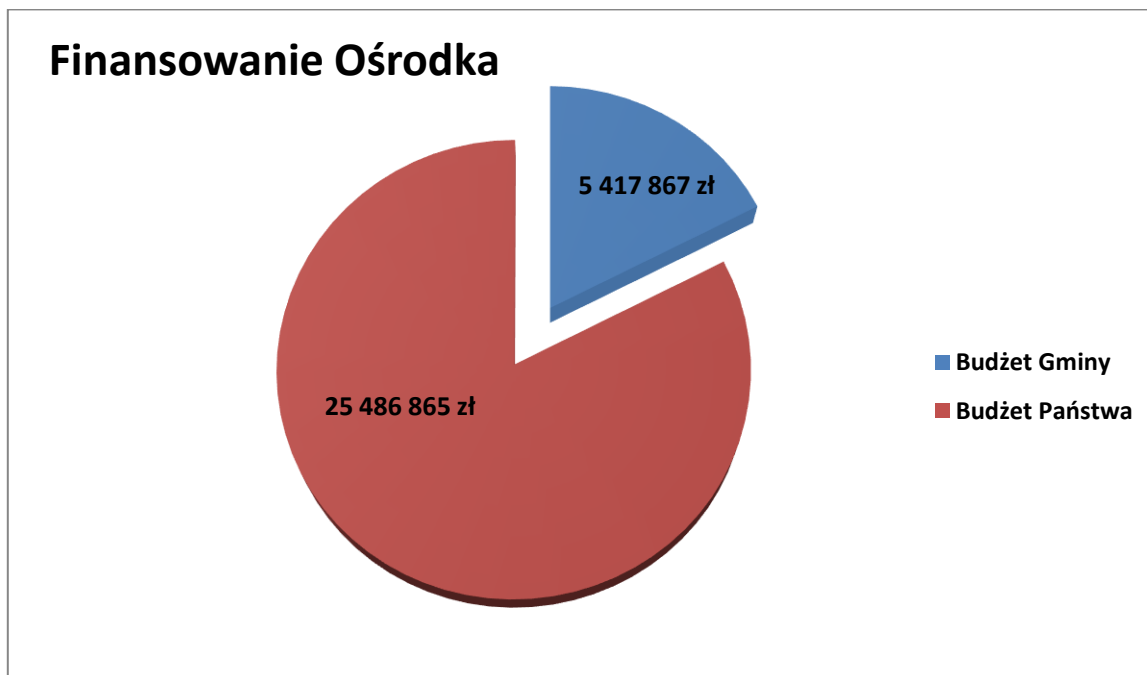
III. WYDATKI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIELAWIE W 2017 ROKU:

	• na zadania finansowane z budżetu państwa oraz dofinansowane z budżetu wojewody	25.486.865,45
85195	Pozostała działalność (wywiady zdrowotne)	16.125,00
85504	Wspieranie rodziny (koszty zatrudnienia asystentów rodziny)	18.668,23
85501	Świadczenia wychowawcze (Program 500+)	14.145.766,71

85502	Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	9.162.073,60
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia rodzinne	85.867,54
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	63.584,21
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne- zasiłki okresowe	237.160,46
85215	Ryczałt energetyczny	30.548,69
85216	Zasiłki stałe	730.503,69
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej – utrzymanie ośrodka	501.933,00
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej – wynagrodzenie opiekuna prawnego	1.827,00
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	254.056,80
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	86.821,06
85415	Pomoc materialna dla uczniów	147.805,46
85595	Pozostała działalność (za życiem)	4.124,00
	• na zadania finansowane z budżetu gminy	5.417.867,36

85510	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	242.990,80
85202	Domy pomocy społecznej	1.239.654,41
85508	Rodziny zastępcze	218.824,25
85504	Wspieranie rodziny	65.828,72
85502	Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	104.885,19
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	179.507,68
85215	Dodatki mieszkaniowe	859.301,99
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	1.346.803,35
85228	Usługi opiekuńcze	1.061.864,00
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	57.880,71
85295	Pozostała działalność	3.374,90
85415	Pomoc materialna dla uczniów	36.951,36
Ogółem wydatki na zadania realizowane w 2017 roku wyniosły:		30.904.732,81

IV. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIELAWIE W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ STATUTOWYCH

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie jest jednostką organizacyjną realizującą zadania min. z zakresu ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o systemie oświaty, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz o dodatkach mieszkaniowych

4.1 Świadczenia pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna podejmuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Pomocy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;

6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
8. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
9. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
10. bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
11. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
13. alkoholizmu lub narkomanii;
14. zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
15. klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają określone kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych wyżej w punktach 1 – 15 okoliczności. Ponadto rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy i mieścić się w możliwościach pomocy społecznej. Osoby i rodziny korzystające z pomocy są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Do ustalenia, czy rodzina lub osoba ubiegająca się o pomoc społeczną spełnia kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania określonego rodzaju zasiłku, przyjmowało się następujące kwoty:

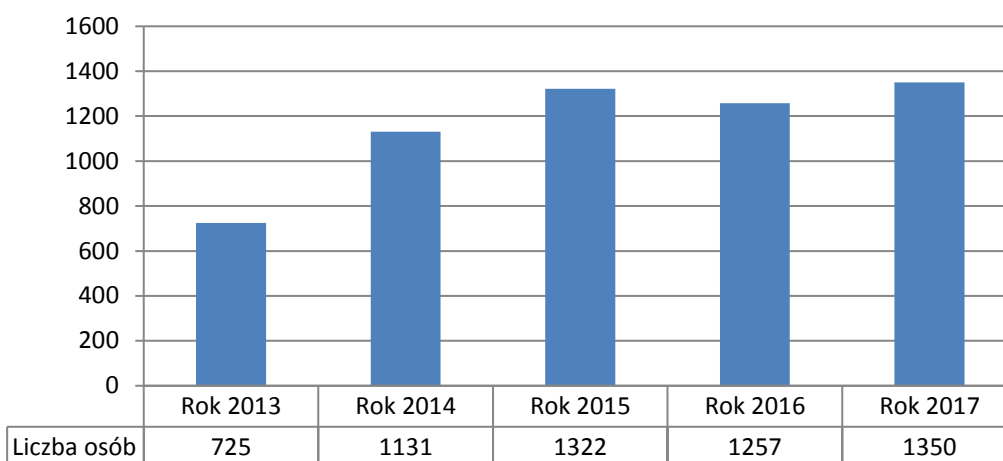
przyjmowało się następujące kwoty:

- na osobę samotnie gospodarującą – 634 zł netto,
- na osobę w rodzinie – 514 zł netto.

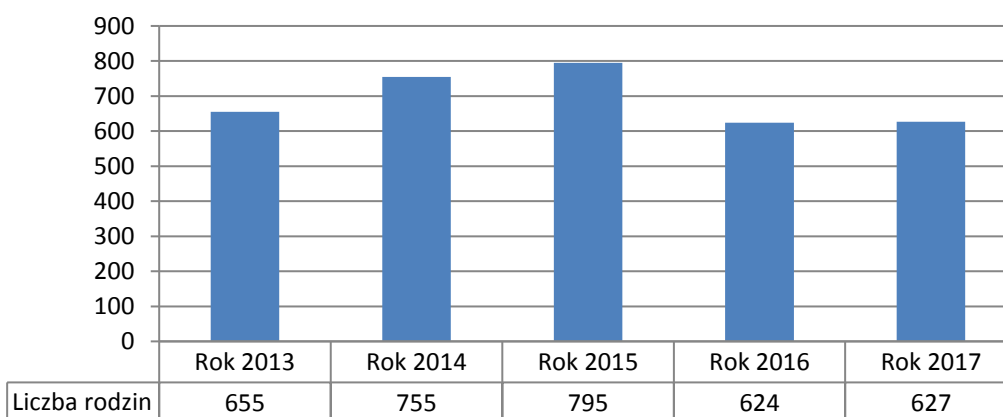
Rozeznaniem potrzeb osób i rodzin ubiegających się o pomoc, ustaleniem przyczyn ich trudnej sytuacji, diagnozą, przeprowadzeniem wywiadów środowiskowych, ustaleniem form i zakresu pomocy zajmuje się 15 terenowych pracowników socjalnych. Poza tym do zadań pracowników socjalnych należy prowadzenie szeroko rozumianej właściwej pracy socjalnej.

W Bielawie w roku 2017 z pomocy społecznej skorzystało **1350 rodziny**, liczących ogółem 1918 osób, w tym 181 rodzin korzystało ze świadczeń głównie o charakterze stałym finansowanych z budżetu państwa (zasiłki stałe – 165 rodziny, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - usługi PCK - 16 rodzin), natomiast 723 rodzin zostało objętych tylko pracą socjalną.

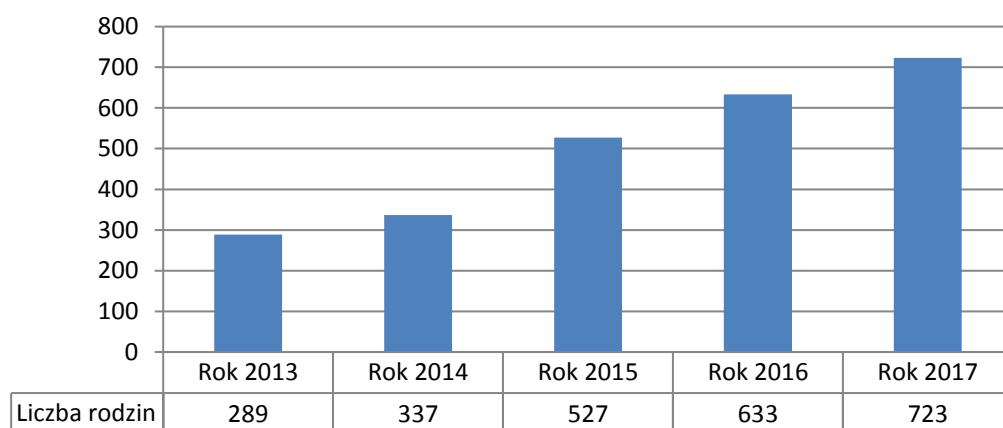
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem

Rodziny korzystające ze świadczeń finansowych z pomocy społecznej

Rodziny którym udzielana była wyłącznie pomoc w postaci pracy socjalnej

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej – w roku 2017 wydano 2720 decyzje z zakresu pomocy społecznej.

Jedna rodzina w ciągu roku korzysta z różnych form pomocy (niejednokrotnie przez cały rok) np. zasiłek okresowy, celowy, obiady w szkole dla dzieci itp. Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej nie wymaga wydania decyzji.

Głównymi przyczynami korzystania z finansowej pomocy w 2017 r. było:

Ubóstwo	374 rodzin
Bezrobocie	131 rodzin
Niepełnosprawność	285 rodziny
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	43 rodziny
Długotrwała choroba	191 rodziny
Potrzeba ochrony macierzyństwa	6 rodzin
Alkoholizm	68 rodziny

Zasiłki okresowe są zadaniami własnymi gminy finansowanymi przez wojewodę do minimalnej wysokości w 2017 roku:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
  - w przypadku rodziny – 50 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.
- Z tej formy pomocy w roku 2017 skorzystało 182 rodzin, co dało 968 świadczeń.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Osoby bezdomne z terenu miasta kierowane są do Schroniska w Świdnicy oraz do Hostelu dla osób uzależnionych prowadzonego przez Misję „Nowa Nadzieja”. Uważamy jednak, że pobyt w Hostelu i Schronisku jest rozwiązaniem doraźnym. Zapewnienie posiłku następuje poprzez wskazanie tych osób do korzystania ze stołówki przy ul. Małej należącej do “Caritas”.

W okresie od 01 października 2017 r. do 30 kwietnia 2018 r. na ulicy Brzeźnej funkcjonuje ogrzewalnia dla bezdomnych mieszkańców Bielawy. Skorzystać z niej może każda potrzebująca osoba.

OPS wydawał skierowania na żywność w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym

w podprogramie 2017. Pomoc żywnościowa w ramach PO PŻ mogą być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniającej kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj 1268 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1028 zł dla osoby w rodzinie. W Bielawie dystrybucją żywności zajmuje się Caritas, Misja „Nowa Nadzieja” oraz Betezda. Z programu PO PŻ od 01 sierpnia 2017 do 31 stycznia 2018 r. skorzystało łącznie 401 osób.

Zapewnienie niezbędnego ubrania następuje poprzez przyznanie zasiłków celowych, a także współpracę z innymi organizacjami, m. in. “Caritas”, PCK, Misja „Nowa Nadzieja”.

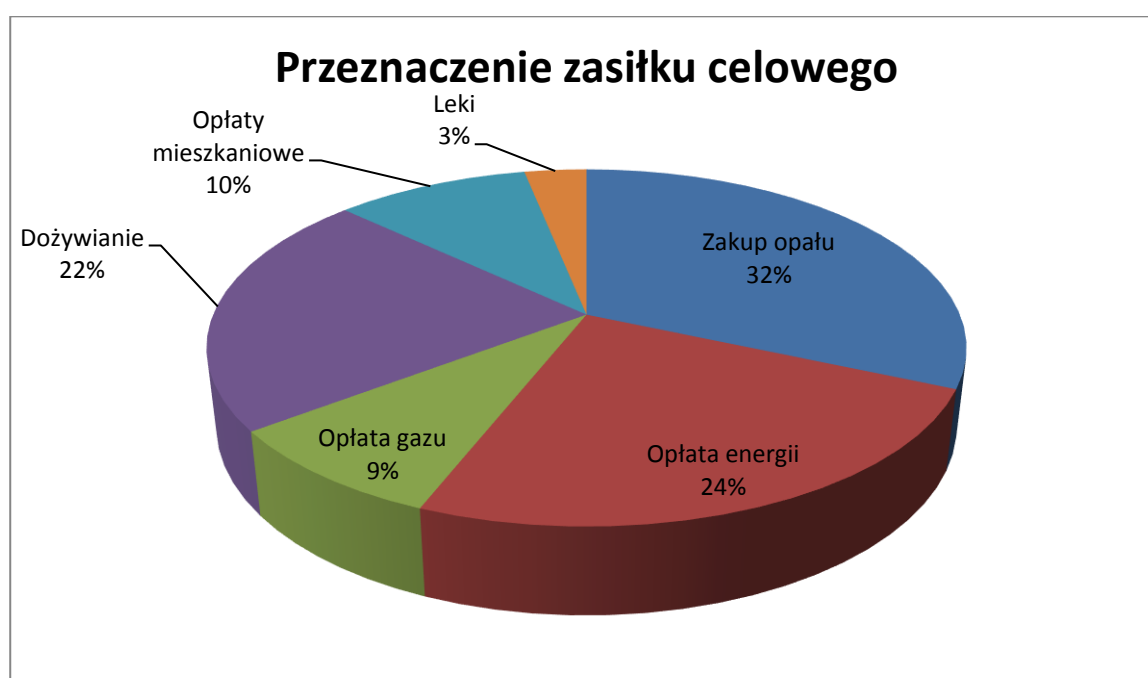
W ramach zadań o charakterze obowiązkowym pokryto:

- Koszty pobytu 50 osób w domu pomocy społecznej na łączną kwotę 1.239.654,41 zł.

W 2017 roku przyznano ogółem:

- zasiłki celowe specjalne (dla rodzin, których dochód nieznacznie przekracza obowiązujące kryterium, głównie w związku ze zdarzeniem losowym – np pożar mieszkania) dla 7 rodzin na łączną kwotę 3100,00 zł,
- zasiłki celowe i w naturze na kwotę 214.843,00 zł, (z przeznaczeniem na żywność, leczenie, opłaty mieszkaniowe, odzież, obuwie, środki higieniczne, schronienie itp.) przyznano dla 226 rodzin, z tego 160 rodzin otrzymały również pomoc na zakup opału.

Oprócz pomocy finansowej w ramach zasiłków celowych udzielana jest pomoc w naturze w formie bonów żywnościowych do realizacji w sklepie oraz opłaty za gaz, energię, czynsz, leki itp. w formie przelewów bezpośrednio na np. zakład energetyczny.

Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania chorego na terenie miasta Bielawa. Usługi opiekuńcze są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym świadczonym osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione z powodu samotności lub niemożności ich zapewnienia przez rodzinę. Obejmują one pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Realizacja powyższych usług po przetargu została zlecona firmie: Nadzieja Opieka Pielęgniarstwo rehabilitacja Sp. z o.o z siedzibą w Koninie.

Wszystkie czynności pielęgnacyjne wykonują zatrudnione tam opiekunki. Ogółem pomocą w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w 2017 r. objęto 202 osoby, wydatki wyniosły 1.061.864 zł – zadania własne, a osoby korzystające z tych świadczeń w zależności od swojej sytuacji materialnej ponoszą częściową odpłatność za usługi według zasad ustalonych Uchwałą Rady Miejskiej Bielawy.

Na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie w 2013 roku powstał Zespół ds. Asysty Rodzinnej, gdzie zatrudnionych jest 3 pracowników socjalnych oraz 3 asystentów rodziny. Do zadań asystenta rodziny należy między innymi: analizowanie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, pomoc w integracji rodziny oraz dążenie do reintegracji rodziny.

W 2017 r. 59 rodzin zostało objętych wsparciem asystenta rodziny (w tym 7 rodzin objętych wsparciem asystenta zatrudnionego w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2017).

W 2017 r. tut. Ośrodek pokrył koszty pobytu 25 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz 60 dzieci w rodzinach zastępczych.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  2. 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  3. 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W ramach realizowanego w 2017 r. Rządowego Programu „**Pomoc Państwa w zakresie dożywiania**” udzielano pomocy w formie obiadów lub świadczenia na zakup żywności lub posiłku. Z tej formy pomocy skorzystało łącznie 235 osób, w tym 48 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej oraz 62 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Pozostałe 125 osób, to osoby dorosłe niepełnoprawne lub w podeszłym wieku.

Koszt dożywiania poniesiony ze środków własnych gminy w 2017 r. wyniósł 57.880 zł. Pozostałe 86.821 zł stanowiła dotacja z budżetu państwa.

W ramach dożywiania dzieci korzystały z posiłków w okresie roku szkolnego, a także w czasie ferii i wakacji, gdy była czynna stołówka lub uczestniczyły w półkolonii.

4.2 Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjnego.

Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielawie wypłaca świadczenia rodzinne zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, zasiłki dla opiekunów na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów prowadząc przy tym postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Od dnia 01.04.2016 roku Dział ten wypłaca również świadczenie wychowawcze tzw. 500+ zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Natomiast od 01.01.2017 roku realizuje również ustawę z dnia 04 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w części dotyczącej ustalania prawa do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Wszystkie wypłacane świadczenia przez ten Dział są zadaniami zleconymi i środki na ich realizację pochodzą z budżetu państwa. W roku 2017 w DSRiA wydano łącznie **5151 decyzji administracyjnych** i wydatkowano łączną kwotę **22.593.621,00 zł** (kwota w zaokrągleniu do pełnych złotych nie pomniejszona o zwroty za rok 2017).

Na świadczenia rodzinne składają się świadczenia określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych wypłacanych z różnych tytułów, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenie rodzicielskie.

Każde z tych świadczeń wypłacane jest po spełnieniu wszystkich ale zróżnicowanych dla każdego świadczenia przesłanek. Szczegóły zawarte są w w/w ustawie oraz przepisach szczególnych. W wielkim skrócie można powiedzieć, że zasiłek rodzinny przysługuje na dziecko maksymalnie do 24 roku życia przy spełnieniu kryterium dochodowego w rodzinie wynoszącego na dzień dzisiejszy 674 zł netto na osobę w rodzinie lub 764 zł netto na osobę w rodzinie w przypadku wychowywania dziecka niepełnosprawnego. Zasiłek rodzinny obecnie wynosi: 95 zł na dziecko do ukończenia 5 roku życia, 124 zł do ukończenia 18 roku życia i 135 zł na dziecko do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego wypłaca się poszczególne dodatki pod warunkiem spełnienia wszystkich przesłanek do przyznania zasiłku rodzinnego oraz szczegółowych przepisów dla każdego z dodatków z tytułu:

1. urodzenia dziecka – w kwocie 1000 zł jednorazowo,
2. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – dla osób, które mają uprawnienia do urlopu wychowawczego w wysokości 400 zł miesięcznie,
3. samotnego wychowywania dziecka – dla samotnie wychowujących dziecko w sytuacji drugi rodzic nie żyje, jest nieznany lub powództwo o ustalenie alimentów od drugiego rodzica zostało oddalone w wysokości 193 zł lub 273 zł nie więcej niż 386 zł lub 546 zł na wszystkie dzieci,
4. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i każde kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego w wysokości 95 zł miesięcznie,
5. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 90 zł lub 110 zł miesięcznie w zależności od wieku dziecka,
6. rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 100 zł jednorazowo,
7. podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania w wysokości 69 zł lub 113 zł miesięcznie w zależności od miejsca zamieszkania dziecka i siedziby szkoły.

W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami od 01.01.2016 r. istnieje możliwość skorzystania z przywileju zawartego w art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wówczas strona otrzymuje łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługującą danej rodzinie w okresie zasiłkowym pomniejszoną o kwotę przekroczonego dochodu na rodzinę. Ta forma realizacji świadczeń zwana jest potocznie jako „**złotówka za złotówkę**”. Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami przysługują w wysokości różnicy między kwotą wnioskowanych świadczeń a kwotą przekroczonego kryterium dochodowego na rodzinę. Jeżeli kwota do wypłaty jest niższa niż 20,00 zł świadczenia nie

przysługują.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje w kwocie 1000 zł jednorazowo przy spełnieniu kryterium dochodowego w wysokości 1922 zł netto.

Specjalny zasiłek opiekuńczy w wysokości 520 zł miesięcznie przysługuje osobie z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad członkiem rodziny, przy spełnieniu kryterium dochodowego w kwocie 764 zł na osobę w rodzinie.

Świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 1406 zł miesięcznie do 31.12.2017 r. a od 01.01.2018 r. 1477 zł miesięcznie przysługuje osobie z tytułu rezygnacji z zatrudnienia w celu sprawowania opieki nad członkiem rodziny, której niepełnosprawność powstała przed 18 rokiem życia i przy spełnieniu dodatkowych licznych warunków.

Zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł miesięcznie przysługuje na niepełnosprawne dziecko do ukończenia 16 roku życia oraz na osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym i tym, które ukończyły 75 rok życia, a także dla osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym jeżeli niepełnosprawność tych osób powstała przed 21 roku życia. Należy przy tym pamiętać, że zasiłek ten nie przysługuje między innymi w sytuacji posiadania uprawnień do dodatku pielęgnacyjnego z ZUS lub innej podobnej instytucji.

Świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000,00 zł miesięcznie przez okres 52 tygodni (od momentu urodzenia się dziecka). Do wspomnianego świadczenia uprawnione są osoby, które nie posiadają prawa do zasiłku macierzyńskiego na dziecko. Świadczenie przysługuje bez względu na kryterium dochodowe.

Zasiłek dla opiekuna w kwocie 520 zł miesięcznie przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Świadczenie „Za życiem” w wysokości 4.000,00 zł jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku wydatkowano na świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego kwotę łączną **8.618.953,00 zł**. Podana kwota łączna nie jest pomniejszona o zwroty za rok bieżący. W powyższych sprawach **wydano 2985 decyzji administracyjnych**.

Struktura wydatków kształtowała się następująco:

L.p.	Rodzaj świadczenia	Ilość osób/ rodzin	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
1	Zasiłek rodzinny	1336	15762	1.835.819
2	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	67	439	169.565
3	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka	94	96	96.000
4	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka	78	794	159.152
5	Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	142	1804	171.320
6	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	132	1122	119.960
7	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	581	889	88.650
8	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania	97	590	42.458
9	Zasiłek pielęgnacyjny	904	9465	1.448.145
10	Świadczenie pielęgnacyjne	96	1007	1.410.874
11	Specjalny zasiłek opiekuńczy	41	403	206.859
12	Zasiłek dla opiekuna	28	303	157.189
13	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	208	2013	213.000
14	Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	259	3877	1.576.232
15	Świadczenie rodzicielskie	123	841	779.691
16	Świadczenie wychowawcze (500+)	1822	28009	13.962.668
17	Łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych (tzw. zł/zł)	139	2703	144.038

L.p.	Rodzaj świadczenia	Ilość osób/ rodzin	Ilość świadczeń	Kwota świadczeń (w zł)
18	„Za życiem”	3	3	12.000

Ponadto opłacano **składki na ubezpieczenie społeczne** dla pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna - **109 osób na kwotę 308.804,00 zł** oraz **składkę na ubezpieczenie zdrowotne** dla osób pobierające w/w świadczenia dla **98 osób na kwotę 85.870,00 zł**.

Świadczenia z Funduszu alimentacyjnego przysługują osobom uprawnionym w kwocie zasądzonych alimentów nie więcej jednak niż 500 zł miesięcznie. Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń wynosi 725 zł miesięcznie netto na osobę w rodzinie. Przyznaje się je do ukończenia 18 roku życia lub do 25 roku życia w przypadku uczęszczania osoby uprawnionej do szkoły lub szkoły wyższej a nawet bezterminowo do osób uprawnionych posiadających znaczny stopień niepełnosprawności. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego mają charakter zwrotny, bo zobowiązany jest do ich zwrotu dłużnik alimentacyjny. W sprawach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydano **410 decyzji administracyjnych**.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zamieszkuje lub zamieszkiwało na terenie Bielawy **520 dłużników alimentacyjnych**.

Dłużnikiem alimentacyjnym jest osoba zobowiązana do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko której egzekucja świadczeń zaległych i bieżących okazała się bezskuteczna.

Wobec dłużnika alimentacyjnego, którego wierzyciel złożył stosowny wniosek, przyznano osobie uprawnionej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub umieszczono osobę uprawnioną w pieczy zastępczej, prowadzi się postępowanie administracyjne którego finałem może być wydanie decyzji administracyjnej o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Po uprawomocnieniu się przedmiotowej decyzji występuje się z wnioskiem do organów ścigania za przestępstwo określone w art. 209 kodeksu karnego oraz z wnioskiem do starosty o zatrzymanie prawa jazdy.

Ponadto organ właściwy wierzyciela **przekazuje do biur informacji gospodarczej** (potocznie zwanymi rejestrami dłużników) informacje o zaległościach dłużników alimentacyjnych dłuższych niż 6 miesięcy.

W sprawach wobec dłużników alimentacyjnych wydano łącznie **33 decyzje administracyjne**. Skierowano **21 wniosków do organów ścigania** o przestępstwo określone w art. 209 kodeksu karnego oraz sporządzono **4 wnioski do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy**.

Świadczenie wychowawcze tzw. 500+ - w wysokości 500,00 zł miesięcznie na rzecz dziecka w wieku do ukończenia 18 roku życia spełniających kryterium ustawowe. Świadczenie takie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka bądź opiekunowi prawnemu dziecka jeżeli dochód nie przekracza kwoty 800,00 zł netto na osobę w rodzinie lub 1200,00 zł jeżeli w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne. Kryterium dochodowe obowiązuje jedynie na pierwsze dziecko w rodzinie (tj. najstarsze dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia). Na drugie i kolejne dziecko świadczenie przysługuje bez względu na dochód w rodzinie. W roku 2017 Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych w sprawach o świadczenie wychowawcze wydał łącznie **2163 decyzje administracyjne** (decyzje przyznające, odmowne, wstrzymujące, uchylające, zmieniające itp.). Na świadczenie wychowawcze w 2017 roku wydatkowano kwotę **13.962.668,00 zł.**

Ponadto Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych od 01.01.2017 r realizuje ustawę z dnia 04 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „**Za życiem**” w części dotyczącej ustalania prawa do jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie takie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód w wysokości 4.000,00 zł jednorazowo. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Świadczenie to przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu (powyższe nie ma zastosowania do osób będących opiekunami prawnymi lub faktycznymi dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko). W 2017 roku wydano **3 decyzje administracyjne** i wypłacono **3 świadczenia**. Na wypłatę świadczeń wydatkowano kwotę **12.000,00 zł.**

4.3 Dodatki mieszkaniowe i energetyczne.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobie posiadającej tytuł prawny do lokalu mieszkalnego lub nie posiadającej tego tytułu na mocy orzeczenia sądowego oczekującej na przysługujący na podstawie tego orzeczenia lokal zamienny lub socjalny przy spełnieniu pozostałych szczegółowych warunków co do lokalu mieszkalnego i jego powierzchni określonych w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych.

Kryterium dochodowe dla osób ubiegających się o dodatek mieszkaniowy wynosiło w 2017 roku 1250,00 zł na osobę w rodzinie lub 1750,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej. Dochód określany jest na podstawie art. 3 ustawy o dodatkach mieszkaniowych. Wysokość dodatku

mieszkaniowego stanowi różnicę między wydatkami przypadającymi na normatywną powierzchnię użytkową zajmowanego lokalu a kwotą stanowiącą wydatki poniesione przez osobę otrzymującą dodatek mieszkaniowy.

Do dodatku mieszkaniowego uprawnionych było **624 rodzin** i z tego tytułu wypłacono **5433 świadczeń** oraz wydano 935 decyzji administracyjnych.

Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych **wyniosła 589.301,99 zł.**

Dodatek energetyczny przysługuje w osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego będącej jednocześnie stroną umowy kompleksowej lub umowy o sprzedaży energii elektrycznej. Dodatek ten wynosi 11,22 zł miesięcznie dla gospodarstwa jednoosobowego, 15,58 zł miesięcznie dla rodziny od 2-4 członków oraz 18,70 zł miesięcznie dla rodziny składającej się przynajmniej z 5 osób.

W roku 2017 wypłacono 516 dodatków energetycznych dla 292 rodzin na łączną kwotę 29951,54 zł.

4. 4 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie od dnia 1 września 2011 roku jest realizatorem obowiązków wynikających z ustawy o systemie oświaty polegających na prowadzeniu postępowań w sprawach o ustalenie uprawnień do pomocy materialnej o charakterze socjalnym. Stypendium szkolne udzielane jest uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej. Podstawowym miernikiem trudnej sytuacji materialnej jest kryterium dochodowe, które nie może przekroczyć kwoty 514 zł na osobę w rodzinie. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego np.; śmierci jednego lub obojga rodziców, utraty mienia znacznej wartości, wystąpienia wydatków związanych z nagłą i ciężką chorobą w rodzinie i innych szczególnych okoliczności.

W roku 2017 stypendium szkolne otrzymało 276 uczniów, natomiast 8 uczniów skorzystało z zasiłku szkolnego. Udzielono pomocy na łączną kwotę 184.756,82 zł z czego 36.951,36 zł stanowiły wydatki z budżetu Gminy, natomiast 147.805,46 zł środki z budżetu państwa. Wysokość stypendium szkolnego wynosiła od 160 do 220 zł miesięcznie.

V. INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIELAWIE ORAZ REALIZOWANE PROJEKTY I PROGRAMY.

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r., narzuca potrzebę podejmowania działań, które stanowić będą podstawę do budowania w mieście nowego, zgodnego z określonymi w ustawie kierunkami oblicza pomocy społecznej. Ośrodek Pomocy Społecznej stoi przed koniecznością poszukiwania nowych rozwiązań, wdrażania nowych form pracy i rozwijania

pozamaterialnych form pomocy, przez które jest realizowana podstawowa idea pracy socjalnej „pomóż mu, aby sam sobie pomógł”.

5.1 Bielawski Klub Seniora „Bielawskie Seniorki” - Aktywne i Potrzebne.

Już 10 lat przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie działa Bielawski Klub Seniora. Klub został stworzony z myślą o integracji i aktywizacji środowiska lokalnego seniorów, przełamywaniu izolacji i samotności z jaką często borykają się ludzie starsi. Spotkania mają na celu integrować seniorów, co wpływa korzystnie na ich psychikę i zwalnia procesy starzenia. Seniorzy rozwijają swoje zainteresowania i razem z ludźmi w podobnym wieku miło spędzają czas. Biorą czynny udział w życiu kulturalnym miasta i gminy. W Klubie organizowane są zabawy, andrzejki, karnawał, ostatki, obchodzone są imieniny uczestników, dzielimy się jajkiem, opłatkiem, organizowane są ogniska, wycieczki krajoznawcze, wyjścia do muzeum, kina i inne imprezy cykliczne. Bielawski Klub Seniora uczestniczy w spotkaniach artystycznych Klubów Seniora, wielokrotnie uczestniczy prezentowali swoje umiejętności artystyczne, wokalne na różnego rodzaju imprezach lokalnych.

Klub Seniora jest grupą nieformalną prowadzoną przez samych seniorów i pracownika socjalnego tut. Ośrodka. Spotkania odbywają się dwa razy w miesiącu co drugi wtorek w godzinach od 16.00 – 18.00 w Szkole Podstawowej Nr 4 w Bielawie ul. Waryńskiego 50. W 2017 r. Bielawski Klub Seniora skupiał 17 uczestników.

5.2 Klub Wolontariatu

W 2017 r. w Klubie Wolontariatu działającego przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie pracowało 6 wolontariuszy. Wszystkie te osoby miały podpisane porozumienie o wykonywaniu pracy wolontarystycznej. Cztery osoby były wolontariuszami w 2016 r., dwie nowe osoby dołączyły w 2017 r.

W związku z zaprzestaniem działalności wolontarystycznej w dniu 31.12.2017 r. została rozwiązana umowa z 1 wolontariuszem i od 02.01.2018 r. jest 5 czynnych wolontariuszy.

W ramach swoich działań wolontariusze:

1. pomagali w organizacji imprez okolicznościowych organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej na rzecz społeczności lokalnej:
  - „Zabawa karnawałowo - walentynkowa” – luty 2017r.
  - robienie kartek wielkanocnych – kwiecień 2017r.
  - „Majówka” – maj 2017r.
  - „Wakacje w kolorach tęczy” - czerwiec 2017r.
  - „Andrzejki” - listopad 2017r.

2. 5 wolontariuszy udzielało korepetycji dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych w każdy czwartek od godz. 16.00;
3. jedna wolontariuszka – wykwalifikowana prawniczka – udzielała bezpłatnych porad prawnych dla mieszkańców Bielawy;
4. 5 wolontariuszy pomagało w organizacji zajęć z arteterapii;
5. 1 wolontariusz prowadził zajęcia z dogoterapii dla dzieci uczęszczających na zajęcia z arteterapii.

Działania środowiskowe 2017 r. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej i wolontariusze

- „Zabawa karnawałowo - walentynkowa” – luty 2017 r.
- Dzień Świętego Patryka – (zabawa dla dzieci) - marzec 2017 r.,
- Warsztaty dla dzieci i rodziców pn. „Wielkanoc się zbliża” – kwiecień 2017 r.,
- „Majówka” – maj 2017r.
- Warsztaty z okazji Dnia Matki – maj 2017 r.
- „Wakacje w kolorach tęczy” - czerwiec 2017 r.
- Święto piezzonego ziemniaka – październik 2017 r.
- Zajęcia dla dzieci z udziałem dogoterapeuty – listopad 2017 r.
- „Zabawa andrzejkowa” - listopad 2017 r.
- Warsztaty świąteczne – grudzień 2017 r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie we wrześniu 2017r. uczestniczył w organizacji festynu rodzinnego „Bielawa Twój Dom” oraz Jarmarku Bożonarodzeniowego w grudniu 2017 r.

5.3 Zespół Interdyscyplinarny

W 2017 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 85 przypadków przemocy w rodzinie, gdzie zostały uruchomione procedury Niebieskich Kart. Łącznie w rodzinach objętych procedurą zostało sporządzonych 95 Niebieskich Kart.

Oznacza to, że w rodzinach objętych procedurą zostało dodatkowo wypełnionych 10 Niebieskich Kart. W 2017 r. prowadzonych było 28 procedur „NK” które zostały wszczęte w 2016 r. lub wcześniej.

Procedurą Niebieskie Karty objętych było 361 osób.

- w tym: kobiet – 120, mężczyzn – 120, dzieci – 121.

Grupy robocze spotkały się 411 razy.

1. Liczba założonych Niebieskich Kart A w 2017 r rozpoczynających procedurę – 91 w tym założonych przez: pomoc społeczną – 12, policję - 69, gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych – 1, oświatę – 9, ochronę zdrowia – 0.

2. Liczba Niebieskich Kart A zakładanych w trakcie prowadzenia procedury (nie wszczywały procedury) – 10.
  3. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą - 38.
  4. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą – 33.
  5. Liczba zakończonych przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą procedur "Niebieskie Karty", na skutek ustania przemocy w rodzinie i zrealizowania indywidualnego planu pomocy – 83.
  6. Liczba zakończonych przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą procedur "Niebieskie Karty", na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań - 12.
  7. Liczba wniosków skierowanych do GKRPA – 29. (wniosek o podjęcie działań wobec osoby nadużywającej alkoholu).
  8. Liczba wniosków skierowanych do sądu opiekuńczego – 23. (wniosek o wgląd w sytuację małoletnich w środowisku rodzinnym zagrożonym przemocą domową, bądź wobec których stosuje się przemoc domową).
  9. Liczba wniosków skierowanych o opuszczenie lokalu (art.11 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy – 3.
  10. Liczba zawiadomień o popełnieniu przestępstwa kierowanych do organów ścigania– 23.
- Szczegóły w sprawozdaniu z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie.

5.4 Działalność Zespołu do Spraw Asysty Rodzinnej

W marcu 2013 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie, na mocy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. powstał Zespół do Spraw Asysty Rodzinnej. W skład ZAR wchodzi obecnie: 2 pracowników socjalnych, 3 asystentów rodziny, psycholog zatrudniony na ½ etatu od 01 stycznia 2018 r. na cały etat oraz koordynator.

Do zadań Zespołu ds. Asysty Rodzinnej należy:

- kompleksowa praca z rodzinami ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb opiekuńczo – wychowawczych dzieci.
- wzmacnianie roli i funkcji rodziny
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i ich rodzin
- wspieranie aktywności społecznej rodzin

- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych rodziców, udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych
- prowadzenie poradnictwa i edukacji dla rodzin
- współpraca z instytucjami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym
- świadczenie bezpłatnej pomocy psychologicznej oraz pomocy mediatora w zakresie rozwiązywania konfliktów rodzinnych.

Zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 1 stycznia 2015r. liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 (wcześniej była to liczba 20 rodzin).

W ramach działań Zespołu ds. Asysty Rodzinnej w 2017 r. prowadzone były:

- Warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców, w każdy wtorek od 15:00 do 16:30 oraz w każdy piątek od godziny 09.30 do 11:00
- Mediacje dot. konfliktów wewnątrz rodzinnych
- Arteterapia – w każdy czwartek od godz. 16.00,
- Warsztaty dla szkół ponadpodstawowych – cyberprzemoc,
- Poradnictwo psychologiczne – po wcześniejszym umówieniu się,

Szczegóły w sprawozdaniu z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie.

VI. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Prowadzenie systematycznego i rozwiniętego doształcania pracowników Ośrodka w zakresie nie tylko ustawy o pomocy społecznej, ale całego kompletu nowych ustaw związanych z polityką państwa, aby zwiększyć ich kompetencje, odpowiedzialność, autorytet i zakres współdziałania z osobami korzystającymi z pomocy społecznej. Niezbędna jest również:

- poprawa warunków obsługi klientów,
- poprawa warunków pracy pracowników Ośrodka,
- zwiększenie kadry pracowniczej,
- W związku z nowelizacją ustawy o pomocy społecznej związanej z problem bezdomności, niezbędne będzie zabezpieczenie dodatkowych środków finansowych na dostosowanie do nowego

standardu.

W grudniu 2016 roku struktura organizacyjna została dostosowana do aktualnych zadań jednostki i został wprowadzony nowy regulamin organizacyjny.

W dniach 16-18 października 2017 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie została przeprowadzona kontrola Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. Przedmiotem kontroli była ocena realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz kwalifikacje zawodowe pracowników – ocena pozytywna z nieprawidłowościami

Po przeprowadzeniu kontroli wydano zalecenia:

1. Podjąć działania zmierzające do zatrudnienia pracowników socjalnych do poziomu określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej,
2. Kontynuować działania zmierzające do realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczące prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

W odpowiedzi na zalecenia Ośrodek zajął podjął następujące działania:

1. Z dniem 22 stycznia 2018 r. tut. Ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych do poziomu określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej,
2. Kontynuuje działania zmierzające do realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczące prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.

Potrzeby w zakresie środków finansowych zostały przedstawione w projekcie budżetu na rok 2018 r.

VII. UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1769 z późn zm.), Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.